

Stari / novi „poslovni modeli“ izkoriščanja

Goran Lukić
Delavska svetovalnica
7. 5. 2019

Društvo Delavska svetovalnica

Naslov: Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana

Brezplačna telefonska številka: 080 14 34

Elektronski naslov: info@delavskasvetovalnica.si

„Zastraševanje“

13. člen

Delavec se zavezuje, da bo delal pri delodajalcu najmanj tri leta, v kolikor bo izpolnjeval pogoje za zaposlitev, v smislu pridobitve delovnega dovoljenja. Če bi v tem obdobju delavec enostransko odpovedal pogodbo o zaposlitvi brez sporazuma se zavezuje, da do delodajalcu plačal pogodbeno kazen v višini 2.000,00 EUR, zaradi poslovne škode.

11. člen

V kolikor to pogodbo odpove delavec je odpovedni rok 60. delovnih dni. V primeru neupoštevanja odpovednega roka s strani delavca se le-ta obvezuje plačati delodajalcu pogodbeno kazen v višini 2.000,00€. Delodajalec si še naprej pridrži uveljavljanje morebitne škode po pravilih civilnega prava.

„Izvršbe“

UPNIK

1. NAPI, gradnja stanovanjskih in
nestanovanjskih stavb, d.o.o.

EMŠO/Mat.št.:

Dav.št.:

Naslov:

Pošta:

Država:

Zakoniti zastopnik:

Položaj:

Datum rojstva:

EMŠO/Mat.št.:

Dav.št.:

Naslov:

Pošta:

Država:

Račun za nakazilo izterjanega zneska

Št. Računa: SI_IBAN

Imetnik računa: NAPI doo

OZNAKA ZAHTEVKA

1.	Kat	Oznaka verodostojne listine	Datum	Zapadlost	Znesek
	8	POGODBA O ZAPOSLOTI			1.000,00 EUR

Zakonske zamudne obresti od datuma 30.01.2018

Stroški upnika

Drugi stroški:

100,00 EUR

STROŠKI PRIPRAVE SKLEPA NA
PODLAGI VERODOSTOJNE LISTINE

Zahtevam zakonske zamudne obresti od odmerjenih stroškov od 9. dne od vročitve sklepa o izvršbi dalje do plačila.

Zahtevam vračilo takse za predlog in sklep.

„Konkurenčna klavzula“

13. člen

Delavec ne sme največ dve leti po prenehanju delovnega razmerja za svoj ali tuj račun opravljati del in sklepati poslov, pri katerih bi izkoriščal tehnično-tehnološko in poslovno znanje ter poslovne zveze, ki jih je pridobil z delom ali v zvezi z delom pri delodajalcu. Predvsem se ne sme zaposliti pri drugemu delodajalcu, katerega podizvajalec oz. kooperant je naše podjetje. Prav tako ne sme skleniti pogodb kot lastnik podjetja z podjetji katerega podizvajalec oz. kooperant je naše podjetje. V primeru, da bo delodajalec uveljavljal konkurenčno klavzulo, ima delavec pravico, za čas trajanja te omejitve, vendar največ dve leti, pravico do nadomestila v višini 1/3 bruto povprečne mesečne plače zadnjih treh mesecev. Delavec je ves čas trajanja veljavnosti konkurenčne klavzule dolžan obveščati delodajalca o poslih in delih, ki jih želi opravljati, ta pa mu mora sporočiti stališče v roku 15 dni, sicer se šteje, da ne uveljavlja konkurenčne klavzule. Če delavec ne spoštuje konkurenčne klavzule, je dolžan delodajalcu plačati odškodnino v dejanskem ali pavšalnem znesku 10.000,00 €.

„Zaračunavanje“

Delavec nam je povedal, da je v zvezi z zaposlitvijo ves čas kontaktiral z [redacted] iz družbe [redacted], verjel je, da bo zaposlen direktno pri njemu, v njegovi firmi, mu je tudi povedal, da »papirji za delo v Sloveniji« stanejo 1.060,00 EUR. In sicer je delavcu razložil, da mora plačati vse stroške: vizo, delovno dovoljenje, zdravniški pregled, varnost pri delu ter 200,00 EUR, za katere je pojasnil, da jih je dal neki [redacted] (pri [redacted] je bila menda prej prokurist), da »pospeši zadeve z izdajo dovoljenja pri Zavodu za zaposlovanje«, tako je delavcu rekel [redacted]. Najprej je od delavcev zahteval avanse za »papirje za delo«. Ko so delavci rekli, da tega denarja nimajo, je rekel, da bodo »denar za papirje za delo oddelali« oz. ko bodo dobili plačo pri [redacted], jim bo [redacted] ta dolg za »papirje« odbil od plače – kako. to se še niso natančno dogovorili.

„vračanje plačila“

Ljubljana, 27. 3. 2018

Za:

Dušan Mes, generalni direktor SŽ

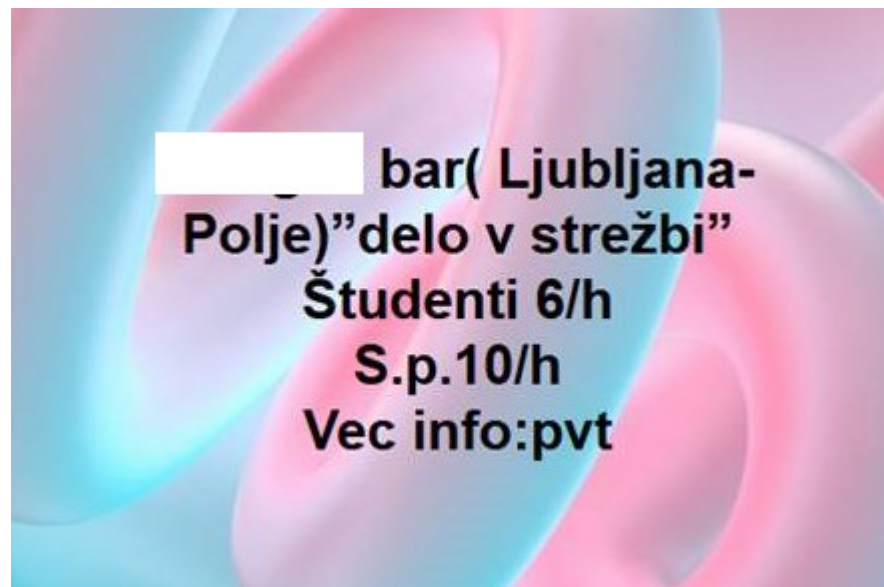
Zadeva: direktna zaposlitev agencijskih ter »agencijskih« delavcev na SŽ; primer podjetja ORSINI1

Lep pozdrav,

obveščamo vas, da so se na nas obrnili delavci podjetja ORSINI1 d.o.o. Iz priloženih dokumentacij je vidno, da je v njih cela vrsta določb, katere nimajo nobene povezave s področno zakonodajo, temveč da so predvsem element zastraševanja delavcev. Delavci so se obrnili na nas z informacijami, da ima njihov delodajalec stalno prakso da jih izsiljuje za denar za dni v mesecu ko niso delali zaradi takšnih in drugačnih vremenskih razlogov. Konkretno imamo informacijo da so delavci zaradi slabih vremenskih pogojev v mesecu februarju pridobili navodilo da takoj dvignejo denar in vrnejo od 300 do 400 EUR. Ker so delavci na minimalni plači, jim za preživetje ni ostalo skoraj nič, potem ko so poplačali stroške. Očitno je, da se delodajalec sklicuje na 13. člen pogodbe o zaposlitvi. »Povrnitev« denarja se opravi po sistemu »na roke delodajalcu«.

Nadzorne organe (IRSD) smo v prijavi dne 20. 3. pozvali, da preverijo zakonitost skenirane izjavo in pogodbe o zaposlitvi. Po naših informacijah delodajalec ORSINI1 izvaja dela na terenu za Slovenske železnice, delavci delajo na terenu in opravljajo zahtevna gradbena dela.

„Prikrita“ delovna razmerja

Bar

19. marec

Všečkaj stran

Bar _____ išče pridno simpatično punco za delo za šankom. Delo poteka dvo izmensko, nedelje in prazniki so frej. Možnost redne zaposlitve, prek s.p.,studentskega servisa ali preko pogodbe. Info na _____

Kaj pa pravi sodna praksa /zakonodaja?

„Zastraševanje“

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Pd

RAZSODILO:

- I. Zavrne se tožničin tožbeni zahtevek na plačilo 2000,00 EUR, z zakonskimi zamudnimi obrestmi.
- II. Tožeča stranka je dolžna toženi stranki povrniti njene stroške postopka v višini 411,24 EUR, z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo po poteku 15 dnevnega izpolnitvenega roka.

Iz obrazložitve:

5. Zaveza toženca, da bo v delovnem razmerju s tožnico najmanj 36 mesecev, je razen tega v nasprotju z ustavno pravico do proste izbire zaposlitve iz 2.odst. 49.čl. Ustave in kot taka nična na podlagi 1.odst. 86.čl. Obligacijskega zakonika. Tožbeni zahtevek je neutemeljen.

Delovno sodišče v Kopru je po višji sodnici kot sodnici posameznici,

v individualnem delovnem sporu tožeče stranke: **RETRANS, proizvodnja, trgovina in storitve d.o.o., Izola, Korte 57,** ki ga zastopa odvetniška pisarna toper toženo stranko:

Koper, ki ga zastopa odvetniška pisarna iz Ljubljane

zaradi plačila

po dne 13.februarja 2019 opravljeni glavni obravnavi, v navzočnosti toženca in pooblaščenecv obeh strank

„Fiktivna izvršba“

Bistveno je, da delavec v primerih, ko pride do tovrstnih ravnanj, izkoristi **vse zakonske možnosti, ki mu jih v okviru izvršilnega postopka daje ZIZ**. V izvršilnem postopku je torej ključno pravno sredstvo dolžnika **ugovor**. Po vložitvi pravočasnega in utemeljenega ugovora se namreč **sklep o izvršbi razveljavi in izvršba ne nadaljuje, kar posledično pomeni, da do posega v dolžnikovo premoženje v tem primeru ne pride**.

S prošnjo, da socialne partnerje, člane ESS, obvesti o **pomembnosti vestnega in poštenega vlaganja predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine** – v skladu z zakonodajo in brez zlorabe tega instituta za druge nedopustne namene – se je Ministrstvo za pravosodje obrnilo tudi na Ekonomsko-socialni svet. Vlaganje predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine ob zavedanju, da terjatev ne obstoji, ali ob zavedanju, da ne obstoji ustrezna verodostojna listina, lahko izpolnjuje tudi **zakonske znake kaznivega dejanja zlorabe izvršbe po 216. členu Kazenskega zakonika**.

Prav tako je Ministrstvo za pravosodje na problematiko opozorilo tudi Odvetniško zbornico Slovenije, da se do primerov opredeli z vidika odvetniške etike ter seznani svoje člane in s tem v prihodnje prepreči nadaljnja tovrstna ravnanja, saj bi sprejem sistemskih sprememb na zakonski ravni v smeri dodatnih varovalk oziroma sodnega nadzora že v fazi dovolitve izvršbe zagotovo močno vplival na učinkovitost izvršbe na podlagi verodostojne listine.

Novica Ministrstva za pravosodje, 26. 6. 2018: Problematika fiktivnih izvršb s strani delodajalcev proti svojim delavcem

http://www.mp.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/7583/

„Konkurenčna klavzula“

Višje delovno in socialno sodišče
Oddelek za individualne in kolektivne
delovne spore

VDSS sodba Pdp 897/2015

ECLI:SI:VDSS:2016:PDP.897.2015

Evidenčna številka: VDS0015783

Datum odločbe: 25.02.2016

Senat: Silva Donko (preds.), Biserka Kogej Dmitrovič (poroč.), mag. Aleksandra Hočevnar Vinski

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: dnevnice - konkurenčna klavzula - delovno razmerje za določen čas

Zveza: ZDR-1 člen 14, 14/3, 40, 40/3, 79, 79/1.

Jedro

Ker je bila pogodba o zaposlitvi sklenjena za določen čas, je nično pogodbeno določilo, s katerim se tožnik zavezuje k spoštovanju konkurenčne klavzule oziroma plačil pogodbene kazni. Po tretjem odstavku 40. člena ZDR-1 se konkurenčna klavzula lahko pisno dogovori tudi v pogodbi o zaposlitvi za določen čas za primer prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas v skladu s prvim odstavkom 79. člena tega zakona, kadar se pogodba o zaposlitvi za določen čas sklepa z vodilnim delavcem iz prvega odstavka 74. člena tega zakona, poslovodno osebo ali prokuristom ali za opravljanje projektne dela. Ker tožnik ni bil poslovodna oseba ali prokurist, prav tako pa tožena stranka ni dokazala, da bi šlo za projektno delo, tožnika določba v tretjem odstavku 14. člena pogodbe o zaposlitvi ne zavezuje, saj ZDR-1 ne predvideva dogovora o konkurenčni klavzuli pri sklepanju pogodbe za določen čas, če ne gre za poslovodno osebo ali prokurista oziroma projektno delo.

„Zaračunavanje“

Spoštovani,

Spodaj prejeti dogovor se sklicuje na pridobitev delovnega dovoljenja, zato predpostavljamo, da se nanaša na postopke pridobitve delovnega dovoljenja na podlagi mednarodnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Svetom ministrov Bosne in Hercegovine o zaposlovanju državljanov Bosne in Hercegovine v Republiki Sloveniji in Protokola o izvajanju Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Svetom ministrov Bosne in Hercegovine o zaposlovanju državljanov Bosne in Hercegovine v Republiki Sloveniji (BBHZD).

Navedeni sporazum v (4) točki 9. člena določa, da vse stroške izdaje dovoljenja krije delodajalec. Samo delovno dovoljenje pa se skladno z določbo (1) odstavka 9. člena sporazuma izda za čas 3 let.

Glede na navedene določbe sporazuma, menimo, da je spodaj pripeti dogovor, ki se sklicuje da so v zvezi s postopkom pridobivanja delovnega dovoljenja nastali stroški v višini 500 Evrov in da jih mora pogodbenik (delavec) v primeru prenehanja delovnega razmerja pred 1 letom povrniti kot sporazumno ugotovljene stroške, nastale s pridobivanjem delovnega dovoljenja, neustrezen in dejansko pomeni kršitev 9. člena sporazuma.

V primeru tovrstnih dogovorov menimo da gre za kršitev mednarodnega sporazuma, zato predlagamo, da prejeta zadevo na podlagi pooblastila delavcev odstopite na pristojni Inšpektorat RS za delo, ki je poleg policije na podlagi 44. člena ZZSDT pristojni nadzorni organ.

V kolikor bi na podlagi tovrstnih podpisanih dogovorov, ki se sklicujejo na pravila Obligacijskega zakonika prišlo do vložitve izvršb (preko COVL) pa predlagamo, da z zadevo seznanite tudi pristojno Ministrstvo za pravosodje.

9. člen sporazuma:

(vstop delavca migranta v državo zaposlitve in prebivanje v njej ter prijava začetka dela)

(1) Na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi država zaposlitve izda dovoljenje z veljavnostjo treh let.

(2) Delavec migrant vstopi v državo zaposlitve in prebiva v njej v skladu z zakonodajo. Po vstopu v državo zaposlitve se mora javiti delodajalcu, ki ga mora v 15 dneh od dneva vročitve dovoljenja za prebivanje prijaviti v socialno zavarovanje države zaposlitve, sicer se dovoljenje razveljavi.

(3) Zaradi objektivnih razlogov se lahko v skladu z zakonodajo države zaposlitve rok iz drugega odstavka tega člena podaljša.

(4) Vse stroške v postopku izdaje dovoljenja krije delodajalec.

Uradni odgovor ZRSZ na vprašanje Delavske svetovalnice glede „Dogovora“ ki predvideva plačilo 500 evrov v primeru, da delavec prekine PZ pred potekom enega leta.

„Prikrita“ delovna razmerja

19. člen (prepovedna odločba)

(1) Inšpektor z odločbo prepove opravljanje dela delavcev ali delovnega procesa oziroma uporabo sredstev za delo do odprave nepravilnosti, če pri inšpekcijskem nadzoru ugotovi:

1. neposredno nevarnost za življenje delavcev;
2. da je delodajalec omogočil delo tujcu ali osebi brez državljanstva v nasprotju s predpisi, ki urejajo zaposlovanje tujcev;
3. da je delodajalec ali uporabnik, h kateremu so v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja in trg dela, posredovani delavci s strani delodajalca, ki opravlja dejavnost posredovanja dela delavcev uporabniku, omogočil delo delavcu v nasprotju s predpisi, ki urejajo trg dela;
4. zaposlitev na črno, če posebni predpisi določajo pristojnost inšpekciji za delo;
5. delo otrok, mlajših od 15 let starosti, v nasprotju s predpisi, ki urejajo delo otrok;
6. **opravljanje dela na podlagi pogodb civilnega prava v nasprotju z zakonom, ki ureja delovna razmerja.**

(2) **V primeru iz 6. točke prejšnjega odstavka inšpektor v odločbi hkrati odredi, da mora zavezanec osebi, na katero se prepoved nanaša, izročiti pisno pogodbo o zaposlitvi v roku treh delovnih dni po tem, ko inšpektor vroči odločbo, v kateri ugotovi opravljanje dela na podlagi pogodb civilnega prava v nasprotju z zakonom, ki ureja delovna razmerja. Oseba, na katero se nanaša prepoved, sklene pogodbo o zaposlitvi najkasneje tri delovne dni po prejemu pisne pogodbe o zaposlitvi.**

„Vračanje plačila“

*Dalje bi v kontekstu izpostavljenе problematike želeli opozoriti še na **136. člen ZDR-1**, ki ureja **pobot plače**. Iz navedene zakonske ureditve izhaja, da le zakon lahko predpiše, kateri so dopustni odtegljaji od plače oziroma v katerih primerih lahko delodajalec zadrži izplačilo plače (takšno ureditev najdemo v npr. v Zakonu o izvršbi in zavarovanju). Vsa določila pogodbe o zaposlitvi, ki določajo druge načine zadrževanja plače, so neveljavna. Pobot plače pride v poštev, če ima delodajalec, ki je delavcu dolžan izplačati plačo, hkrati tudi sam kakšno terjatev do delavca oziroma če delavec kaj dolguje delodajalcu. V zvezi s pobotom je treba opozoriti, da se za veljavnost pobota zahteva pisno soglasje delavca. Soglasje za pobot pa lahko delavec poda šele po nastanku delodajalčeve terjatve.*

Povrnitev stroškov pridobitve delovnega dovoljenja (delavci iz BIH), zaprosilo za stališče – odgovor MDDSZ, 27. 3. 2019